

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten

Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Contactpersoon
Erik van Engelen
Datum
26 augustus 2014
Ons kenmerk
Cft 201400126
Pagina
1/7

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Onderwerp
Advies op de tweede uitvoeringsrapportage 2014 Sint Maarten

Geachte heer Hassink,

Op 18 augustus heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) van u de (concept) tweede uitvoeringsrapportage (UR) 2014 ontvangen. Met deze brief geeft het Cft daarop zijn reactie alsmede enkele adviezen ten aanzien van de begrotingsuitvoering en het financieel beheer. Artikel 18.1 van de Rijkswet schrijft voor dat de UR ook aan de Staten wordt verzonden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Oordeel tweede UR 2014

Het Cft stelt vast dat de informatievoorziening in de UR verder is aangescherpt, waarmee het financieel beheer op dit punt een aanzienlijke verbetering laat zien. De gepresenteerde cijfers zijn consistent en de tabellen sluiten op elkaar aan en er wordt ruim aandacht besteed aan de liquiditeitspositie inclusief de betalingsachterstanden en de kapitaaldienst, waardoor deze UR grotendeels in lijn is met de vereisten vanuit de Rijkswet. Op basis van de realisatiecijfers in de UR blijkt dat de begrotingsuitvoering 2014 op koers ligt en er op dit moment geen noodzaak is voor een tweede begrotingswijziging. De behoedzame inkomstenramingen lijken daarmee hun vruchten af te werpen.

Het Cft adviseert u ten aanzien van de begrotingsvoorbereiding 2015 eveneens een behoedzame inkomstenraming te hanteren. Het Cft signaleert wel enkele risico's welke, mochten deze zich ook gedurende het tweede halfjaar daadwerkelijk gaan manifesteren, in aanmerking dienen te worden genomen in een tweede begrotingswijziging. Deze risico's alsmede enkele overige aandachtspunten zullen in de hierna volgende toelichting nader worden toegelicht.

Tenslotte merkt het Cft op dat er diverse begrotingstukken, waaronder de eerste begrotingswijziging 2014 en de jaarrekeningen 2010/2011 en 2012, al geruime tijd bij de Staten beschikbaar zijn voor behandeling maar daar om voor het Cft onbekende redenen geen prioriteit aan lijkt te worden gegeven. Hierdoor worden de door het ministerie van Financiën ingezette verbeterlagen ten aanzien van het realiseren van wettelijke termijnen grotendeels teniet gedaan. Het niet behandelen van de 1^e BW 2014 kan bovendien financieel nadelig uitvallen voor Sint Maarten. Het Cft roept daarom op om deze stukken zo snel als mogelijk in behandeling te nemen opdat deze kunnen worden vastgesteld, hetgeen de rechtmatige uitvoering van de begroting ten goede komt.

Toelichting

Gewone dienst

Het resultaat op de gewone dienst over het eerste halfjaar is in vergelijking met de begroting licht positief (ANG 316k). Aan de inkomstenkant is per 30 juni sprake van een totale meevaller van circa ANG 3,25 miljoen welke wordt bevestigd door onze belastingmonitor. Deze meevaller wordt grotendeels veroorzaakt door een positieve ontwikkeling in de winst- en inkomstenbelasting en accijnzen (ANG 3,5 miljoen na twee kwartalen, volgens de UR oplopend naar ANG 3,9 miljoen ultimo 2014). Nadere analyse laat echter zien dat het hier grotendeels meevallers betreft vanuit 2013 (inhalen achterstanden), die daarmee niet van structurele aard zijn.

In de niet-belastingopbrengsten doen zich per 30 juni zowel tegenvallers voor in de vergunningen en rechten (ANG 1,3 miljoen) als in de inkomsten vanuit overheidsentiteiten (ANG 1,1 miljoen) welke ultimo 2014 gezamenlijk dreigen op te lopen naar ANG 4,9 miljoen. Onderstaande tabel dient ter illustratie:

Inkomsten (X ANG 1,000)	30/6 Realisatie	30/6 Begroting	Vershil	31/12 Prognose	31/12 Begroting	Vershil
Belastingen	197,546	194,022	3,524	343,915	339,996	3,919
Vergunningen	7,674	8926	-/-1,252	18,509	20,398	-/-1,889
Overheidsentiteiten	23,293	24367	-/-1,074	48,963	51,945	-/-2,982
Overige inkomsten	9,259	7178	2,081	18,553	14,356	4,197
	237,773	234,493	3,279	429,940	426,695	3,245

De tegenvaller in de vergunningen en rechten wordt deels veroorzaakt door een ingroei-effect van nieuwe maatregelen (verblijfsvergunningen) en deels door te hoog begrote inkomsten uit werkvergunningen. Daar waar de tegenvaller uit verblijfsvergunningen nog gedurende het jaar kan worden ingehaald, dienen de inkomsten uit werkvergunningen neerwaarts te worden bijgesteld (ANG 3,5 miljoen). Deze tegenvaller wordt overigens grotendeels gecompenseerd door meevallers in de bedrijf- en bouwvergunningen.

De tegenvallende inkomsten uit overheidsentiteiten wordt voornamelijk veroorzaakt door tegenvallers bij BTP (ANG 2 miljoen), casinogelden (ANG 1,3 miljoen) en de licentie-inkomsten van de CBCS (ANG 2,2 miljoen) die gedeeltelijk worden gecompenseerd door een meevaller in de opbrengsten uit concessies van telecommunicatiebedrijven (ANG 2,5 miljoen). Hierbij is voornamelijk de situatie bij BTP zorgelijk omdat de jaarrekeningen sinds 2010 nog niet zijn gecontroleerd door een accountant en de wettelijk verplichte afdrachten aan de overheid achterlopen. Het Cft adviseert om de Algemene Rekenkamer en/of SOAB onderzoek te laten doen naar de jaarrekening en bedrijfsvoering bij BTP.

Tegenover de meevallende ontvangsten van ANG 3,25 miljoen staan aan de lastenkant tegenvallers van per saldo ANG 3 miljoen, voornamelijk in de personele kosten en daarbinnen in de categorie overwerk. Sint Maarten verwacht als gevolg van lopende initiatieven ten aanzien van kostenbesparingen en inkomstenverhoging, welke nog niet in de projecties zijn verwerkt, 2014 af te sluiten met een licht positief resultaat op de gewone dienst. Wel betekent dit voor 2015 een uitdaging omdat de structureel hogere lasten in 2014 dus grotendeels incidenteel gedekt zijn; in de begroting zal hier een structurele oplossing voor gevonden moeten worden.

Het Cft ziet ten aanzien van de lasten een aantal risico's waarvoor uw bijzondere aandacht wordt gevraagd en, indien die risico's gedurende het tweede halfjaar zich blijvend manifesteren, verzoekt het Cft u om deze bij het opstellen van de derde uitvoeringsrapportage (of zoveel eerder) in aanmerking te nemen in een tweede begrotingswijziging. Deze risico's hebben vooral betrekking op de onbeheersbaarheid van enkele kostencategorieën waaronder overwerk en sociale voorzieningen die al dan niet via SZV worden uitgevoerd, zoals de kosten voor PP kaarthouders en de lopende fondstekorten in de ZV/OV en FZOG. De overschrijding op overwerk bedraagt per 30 juni reeds ANG 4,3 miljoen op een begrotingstotaal van ANG 2,4 miljoen, waarbij de overschrijding conform de prognose 2014 uitkomt op ANG 7,8 miljoen of 325%. Dit vraagt om een acute analyse en aanpak van deze overschrijding. De maatregelen die in de begroting 2014 zijn geïdentificeerd (zie bijlage 1) om zowel de personeelskosten als de zorgkosten terug te dringen lijken niet of niet volledig in uitvoering te zijn genomen. De totale verwachte overschrijding op deze twee categorieën bedraagt ultimo 2014 ANG 25 miljoen (ANG 13 miljoen personele kosten en ANG 12 miljoen fondstekorten). Het Cft adviseert u derhalve dringend om deze kostenbesparende maatregelen ten aanzien van personeel en de zorg voortvarend tot uitvoering te brengen.

Ten aanzien van de fondstekorten bij de SZV adviseert het Cft u tevens om op de kortst mogelijke termijn met de SZV overeenstemming te bereiken over de budgettaire verwerking daarvan, aangezien in de begroting tot op heden geen rekening is gehouden met de compensatie van fondstekorten, die eind juni 2014 zullen zijn opgelopen naar ANG 45 miljoen. Daarnaast is tevens besluitvorming nodig ter voorkoming van de fondstekorten, zoals die al grotendeels door de SZV en de overheid zijn geïdentificeerd (zie bijlage 1).

In het verlengde hiervan dient tevens overeenstemming te worden bereikt over de alsmaar oplopende betalingsachterstand bij de SZV en de mogelijk gedeeltelijke sanering hiervan.

Zoals wij u reeds hebben bericht zal het wegwerken van de betalingsachterstanden een belangrijke rol gaan spelen bij het beoordelen van de concept-ontwerpbegroting 2015.

Tenslotte merkt het Cft op dat hoewel Sint Maarten verwacht de concessiegelden vanuit de haven en GEBE volledig te realiseren, de haven achterloopt met betalen en de concessiegelden van GEBE over de jaren 2014-2016 in 2013 zijn afgekocht middels een afkoopsom en daarmee volledig in 2013 zijn gerealiseerd en verantwoord. De jaarlijkse concessieopbrengst van GEBE van ANG 5 miljoen zou worden gecompenseerd door het afkomen van de zogenaamde 'waterreserves', maar het Cft ziet dat niet terugkomen in deze UR, en verneemt graag de status van deze voorgenomen maatregel.

Kapitaaldienst

De uitvoering van de kapitaaldienst loopt aanzienlijk achter ten opzichte van de begroting, voornamelijk omdat voorgenomen investeringen niet van de grond komen. Van de begrote ANG 205 miljoen is maar ANG 28 miljoen gerealiseerd. Dit sterkt onze eerdere conclusie dat de kapitaaldienst niet realistisch is en de absorptiecapaciteit in termen van het ambtelijk apparaat en de economie een dergelijke omvang aan investeringen niet aankan. Daarnaast dient er voor ANG 66 miljoen op de kapitaaldienst aan verplichtingen aangegaan te worden als gevolg van rechterlijke uitspraken en het aangaan van verplichtingen die niet in de begroting waren opgenomen. Hiertoe is een begrotingswijziging opgesteld die echter nog niet door de Staten is behandeld. Het Cft heeft hierover reeds geadviseerd en verwijst daarvoor naar zijn advies bij de eerste uitvoeringsrapportage en begrotingswijziging.

Liquiditeitspositie inclusief betalingsachterstanden

De stand van de liquide middelen inclusief deposito's en de rekening courant bij de CBCS bedraagt eind juni circa ANG 139 miljoen, wat een aanzienlijke verbetering is ten opzichte van het eerste kwartaal (ANG 36 miljoen). Deze verbetering is grotendeels toe te schrijven aan de drie leningen die in het tweede kwartaal zijn geëffectueerd. Alhoewel een groot deel van die leningen is bestemd voor kapitaalinvesteringen is circa ANG 45 miljoen toegevoegd aan de reserves en daarmee aan de structurele verbetering van de kaspositie.

Het overzicht met de betalingsachterstanden, dat vollediger is dan in de voorgaande rapportage, laat eind juni een totaal zien van circa ANG 240 miljoen. Deze omvang vormt een ernstig risico voor de financiële positie van de overheid en legt druk op vooral het APS en de SZV als belangrijkste schuldeisers. De oplossingsrichtingen die in de UR worden beschreven lijken de problematiek grotendeels te kunnen verhelpen, maar een voortvarende aanpak is een absolute must voor duurzaam herstel van de solvabiliteit van de sociale fondsen.

Het Cft merkt tenslotte op dat voor alle oplossingsrichtingen tot op heden weinig tot geen onderbouwing is ontvangen hetgeen de toets van de begroting 2015 mogelijk zal bemoeilijken.

Het Cft vraagt u dan ook om nadere onderbouwing van:

- Status en onderbouwing van de aankoop, afbouw, verkoop en terughuren nieuwe overheidsgebouw in relatie tot APS (inclusief een onderbouwing van de over te dragen waarde van de activa);
- Status en onderbouwing van de onderhandelingen met SZV over mogelijke en gedeeltelijke sanering van de openstaande schuld. Voor zover bij het Cft bekend is het saneringsvoorstel van december 2012 door SZV ingetrokken;
- Status en onderbouwing van het concept dividendbeleid waarbij tevens wordt opgemerkt dat een aantal entiteiten dividend beperkende voorwaarden hebben opgenomen in de leningsovereenkomsten met de vreemd vermogen verschaffers;
- Status en onderbouwing van de voorgenomen maatregelen zoals die zijn opgenomen in bijlage 1, met bijzondere aandacht voor de wijze waarop de kosten voor overwerk worden beheerst.

Financieel beheer

In het overzicht op pagina 22 worden de ambities voor de periode 2010-2015 in beeld gebracht. De gerealiseerde scores voor de periode tot en met 2012 zijn niet opgenomen in het overzicht. Het Cft wilt u adviseren om dit in de volgende kwartaalrapportages wel weer te geven zodat het voor de geïnteresseerden duidelijk is hoe de ontwikkelingen op het gebied van financieel beheer zich verhouden tot de ambities. Conform het 3^e rapport van bevindingen, lopen meerdere (7) indicatoren achter op schema. De indicatoren op het gebied van inkomsten en uitgavenstromen die buiten de begroting om vloeien, de openbare aanbesteding, de frequentie en tijdigheid van financiële af en aansluitprocedures, en indicatoren op het gebied van externe toezicht en controle lopen ook allemaal achter op de ambities. Graag wenst het Cft van u te vernemen wat uw plannen zijn voor wat betreft deze indicatoren.

Verder merkt het Cft op dat u in de tweede UR melding maakt van nagekomen posten in 2013 ten opzichte van de vierde kwartaalrapportage over dat jaar van circa ANG 11,3 miljoen, waarmee het tekort significant zou toenemen en daarmee ook de taakstelling vanuit de tekortcompensatie in de begroting 2015. Deze nagekomen posten zijn slechts summier toegelicht en het Cft ontvangt conform de wettelijke termijn uiterlijk eind augustus van u de (concept) jaarrekening over 2013.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof.dr. A.F.P. Bakker

Kenmerk
Cft 201400126
Blad
6/7

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De Voorzitter van de Staten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën

Bijlage 1: Voorgenomen maatregelen personeel en zorg begroting 2014

Personeel

De post personeelskosten bedraagt inmiddels als meer dan 45% van de totale uitgaven en zullen bij gelijkblijvend beleid op korte termijn onbetaalbaar worden. Hoewel in elke kostensoort bezuinigd moet worden, is het specifieke noodzakelijk dat juist op de personeelskosten met onmiddellijke ingang kostenbesparende maatregelen worden getroffen. De maatregelen die genomen zouden kunnen worden zijn onder meer:

1. Personeelsstop
2. Bevriezen salarissen
3. Elimineren periodieken
4. Elimineren automatische compensatie prijsindexatie
5. Bonus- en carrière beleid op basis van prestatie
6. Aanpassen pensioenplan
7. Aanpassen vergoeding medische kosten
8. Niet uitbetalen ongeoorloofde afwezigheid
9. Elimineren van de expat-regeling
10. Formatieplannen aanpassen
11. Uitvoeren beloningen vergelijking publieke-private sector
12. Overigen

De begrote personeelskosten voor 2014 (exclusief de gesubsidieerde instellingen) bedraagt ongeveer ANG 200 miljoen ofwel 43,6% van de totale operationele kosten. Er lijkt, door de gehele organisatie heen, onvoldoende besef te bestaan van de dwingende noodzaak om het kostenniveau en met name de personeelskosten terug te dringen. Het terugdringen van de kosten moet zowel gebeuren door de formatie waar mogelijk af te slanken. Dit dient bij voorkeur door natuurlijk verloop te geschieden. Daarnaast dienen ook de 'automatische' kostenverhogende elementen zoals de COLA en carrière beleid (periodieken) worden teruggedrongen. Dit vergt ferme standpunten van de regering en afstemming met de belangenorganisaties.

Zorg

De wettelijke overheidsbijdrage in de ZV/OV (premie medeverzekerde gezinsleden) en AVBZ, samen ANG 18,3 miljoen is via een wetgevingstraject teruggebracht naar ANG 5 miljoen. Om deze fondsen, inclusief het FZOG, echter duurzaam gezond te houden zijn drastische kostenbesparingen en inkomstenverhogende maatregelen noodzakelijk.

Voorstellen zijn hiertoe reeds gemaakt, namelijk:

1. Uitbreiding van de dekking voor zelfstandigen en andere niet-verzekerden
2. Verhogen van de loongrens
3. Beheersen kosten medicijnen, hulpmiddelen en verbruiksmaterialen
4. Dekkingsniveau ZV/OV standaardiseren
5. Verbreden dienstverlening van het SMMC
6. Verlagen uitbetaling loonderving
7. Saneren PP kaarthouders bestand
8. Uitsluiten vergoeding 'over the counter medicijnen'
9. Hoofdverzekerde regeling vervanging van premie per meerderjarige
10. Opschonen bestanden, dubbelverzekerden
11. Re-integratie arbeidsongeschikten
12. Fraude bestrijding zorgverleners
13. Toepassen 10% eigen bijdrage